

DK2020 klimahandleplan Status 2024

Februar 2025

15-04-2025

Indhold

1. Indledning
2. Resumé
3. Opmærksomhedspunkter
4. CO₂-opgørelse
5. Energi
6. Transport og mobilitet
7. Landbrug og natur
8. Kommunen som virksomhed
9. Bæredygtig udvikling og fællesskaber
10. Klimatilpasning

1. Indledning

Kerteminde kommunes DK2020 klimahandleplan blev godkendt af byrådet i oktober 2022. Klimaplanen findes i sin helhed [her](#).

Året 2024 blev det varmeste nogensinde globalt set, idet Parisaftalens nedre røde linje på 1,5 grader for første gang blev overskredet. Effekterne viser sig globalt med øgede forekomster af oversvømmelser, ekstremregn, kraftige storme, tørke og naturbrande.

I Danmark har vi også mærket effekterne, og der planlægges mange steder i landet for klimatilpasning. Projektet 'Når stormfloderne rammer' har givet genlyd både i Kerteminde Kommune og på landsplan.

FN's klimapanel, IPCC, peger på vigtigheden af hurtigere udfasning af fossile brændsler og reduktion af drivhusgasudledninger - lokalt som globalt – og at handlinger især inden 2030 er af særlig stor betydning for den fremtid, vi ser ind i.

Status for klimahandleplanen foreligger her for 2024. Planen rummer indsatser fordelt på seks hovedspor, der skal bidrage til drivhusgasreduktioner og klimatilpasning - i synergi med en bæredygtig udvikling for vores lokalområde.

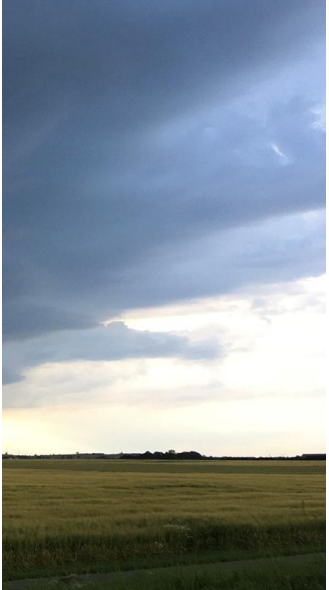
Statusrapporten 2024 giver et overblik over, hvor langt vi er med realisering af indsatserne, men også et kig ind i forventninger og oplæg til handlinger i 2025.

Efter indledningen følger et resumé af hvert af klimaplanens seks hovedspor, samt opmærksomhedspunkter. Den seneste opgørelse for CO₂-udledningen for kommunen som geografisk område præsenteres. Hernæst følger statusbeskrivelser for hver af de 31 indsatser. For hver indsats er foretaget en vurdering af fremdriften, farvemæssigt efter en 'lyskrydsmodel', hhv. **God**, **Moderat**, **Lav** eller **Ingen**.

God læselyst!

2. Resumé

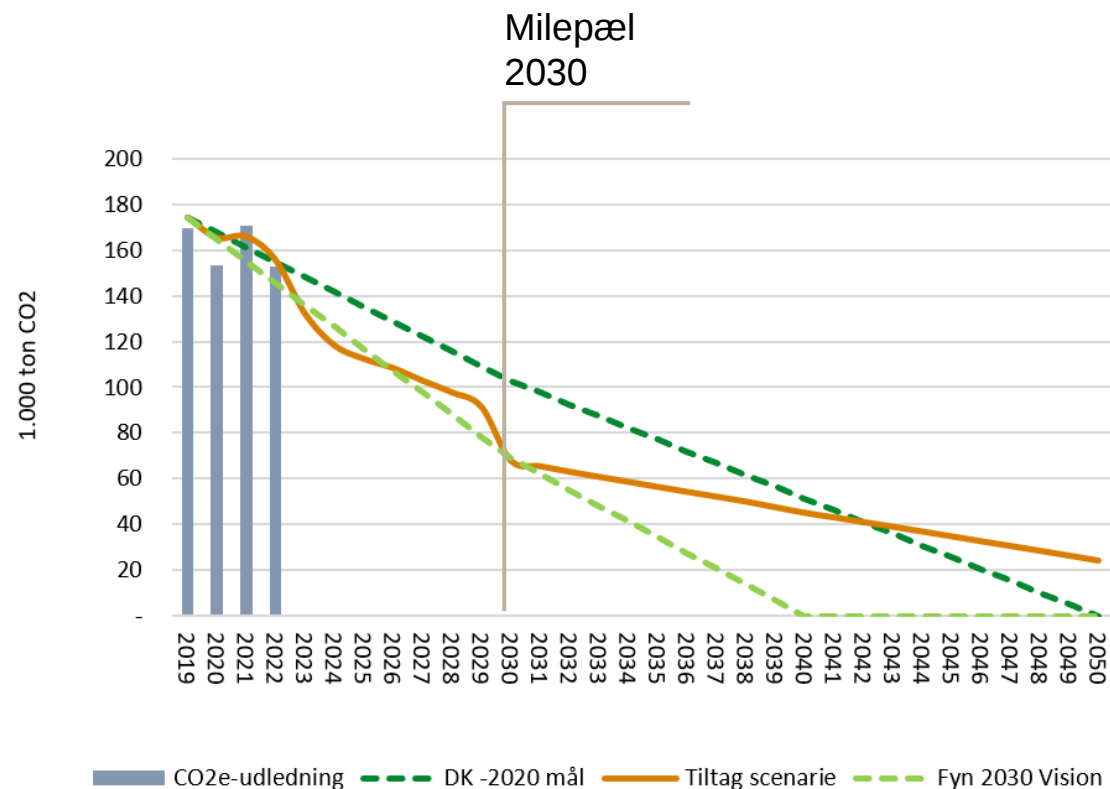
Resumé

CO₂-opgørelse

Den senest opgjorte CO₂-udledning for 2022 er **reduceret med ca. 10 %** i forhold til referencen i 2019.

Energiforbruget er dominerende i CO₂-opgørelsen, og tegner sig for ca. halvdelen af de opgjorte udledninger.

Faldet i CO₂-udledninger i 2022 skyldes primært energisektoren. Der er sket et fald inden for erhverv og især for husholdninger, og det hænger bl.a. sammen med de stigende naturgaspriser i 2022 i forbindelse med Ukrainekrigen. En del omlagde også i denne periode fra gas eller olie til opvarmning med varmepumper.

Resumé

Energi

Energiområdet er centralt i bestræbelserne på at opnå CO₂-neutralitet, fordi området tegner sig for omkring halvdelen af de samlede udledninger i kommunen som geografisk område.

Mange virksomheder i kommunen er meget aktive i forhold til klima- og bæredygtighedsdagsordenen. Et arbejde, som Erhverv & Turisme i Kerteminde og Erhvervshus Fyn understøtter. Men der udestår bl.a. undersøgelser vedr. muligheder for brug af overskudsvarme, samt dialog om mulige klimapartnerskaber i kommunen.

Der er ikke, i lighed med 2023, afholdt borgerrettede temamøder om energiforbedringer i boliger.

Klimaneutral fjernvarme i 2030 er CO₂-mæssigt den væsentligste af klimaindsatserne – som hænger tæt sammen med planlagt CO₂-fangst hos Fjernvarme Fyn.

En væsentlig omstilling til fjernvarme er undervejs i Munkebo, hvor **1.200 husstande vil få fjernvarme** – et projekt, der forventeligt afsluttes i 2026. Men derudover er fjernvarmeudbygningen udfordret, bl.a. grundet lave gaspriser i perioder, og flere potentielle projektområder for fjernvarme er sat i dvale. Gaspriserne er dog på det seneste igen steget til højeste niveau siden februar 2023.

Der er etableret **200 nye varmepumper** i kommunen i 2024, men udfasningen går samlet set langsomt. Stigende gaspriser på det seneste kan give et nyt momentum for dette.

Der planlægges for et **projektareal med solceller** på op til 143 ha ved Vejrupgård – et anlæg, der vil bidrage meget væsentligt til VE-produktionen. Med nuværende vindkraft samt dette solcelleanlæg vil kommunen være ca. 79 % af vejen til VE-målet i 2030 (ved 143 ha).

Forhold omkring biogas er ikke afklaret grundet biogassagen og den pågående lovgivningsproces.

Resumé

Transport og mobilitet

Kerteminde Kommune har, i dialog med Landsbyrådet og Bæredygtighedsrådet, opsat **13 blafferstoppesteder** på udvalgte strækninger. De fynske kommuner er i dialog med Fynbus om hvordan **samkørsel kan integreres** med den øvrige kollektive trafik, og samkørsel indgår i Fynbus' mobilitetsplan for 2022-25.

Flere cykelstipprojekter er undervejs.

Cykelstipprojekt Flødstrup-Revninge indvies 16. februar – et fællesprojekt mellem Kerteminde og Nyborg kommune. Der er afsat midler til cykelstier i 2025 for strækningerne Salby-Mesinge og Langeskov-Urup, og kommunen har fået tilsagn om tilskud fra Cykelpuljen til cykelstier i 2026 på strækningerne Nymarken - Ladby og Ladby - Kerteminde. Destination Fyn har opnået 30 mio. kr. i støtte til et **rekreativt cykelstinet** på Fyn.

Rastepladsen i Munkebo er ophøjet til knudepunkt for offentlig trafik med nyt inventar. Der er iværksat **gratis buskørsel** for alle med alle lokalruter.

Fynbus arbejder på en række indsatser inden for bæredygtig mobilitet, og har ændret navnet fra Trafikplan 2022-25 til **Mobilitetsplan 2022-25**.

Der er god fremdrift i udbygning af **ladefaciliteter** til elbiler. Der er i løbet af 2024 opsat ladepunkter på 50 lokationer i kommunen. En stor **ladepark ved Langeskov** med 30 lynladere er åbnet. Elbiler udgjorde på landsplan i 2024 mere end halvdelen af de solgte nye personbiler.

Flere af de små flexbiler i den offentlige transport er fossilfrie, pt. 40 %, men der anvendes stadig stort omfang af diesel. Afventer resultat af fælles-fynsk udbud med sideordnet tilbud, hvor el-busser tildeles en konkurrencefordel på 10 % i evalueringen.

Kommunen er godt i gang med **elektrificering i forbindelse med Park og Vej** samt **Havn og Marina**. Men generelt går elektrificeringen af ikke-vejgående transport m.v. i kommunens geografi langsomt.

Resumé

Landbrug og natur

Trepartsaftalen vil give store arealmæssige muligheder i forhold til mere skov og natur, reduceret kvælstof og drivhusgasser, samt beskyttelse af vandmiljøer og drikkevand. Der forestår en stor opgave med at der i **2025 skal udarbejdes og politisk godkendes omlægningsplaner.**

Kommunen arbejder med i alt **283 Ha vådområdeprojekter.** Der pågår udvikling i forbindelse med kommunens ca. **36 ha hjemtagne arealer,** og skovrejsningsprojektet **Smuttebjerg Folkeskov** på Hindsholm, ca. 60 Ha, er under udvikling. Et tværkommunalt samarbejde er opstartet omkring udtagningsindsatser langs **Vindinge Ådal.**

En fælles fynsk rammeaftale er indgået om **klimasamarbejde med landbrugsorganisationerne** på Fyn, der blandt andet har afsæt i indsatser for biomasse, arealudtagning og skovrejsning, optimering på bedrifterne, samt potentialer for biokul. Arbejdet hermed går foreløbig langsomt, og der udestår konkrete udmøntninger af samarbejdet.

Den indgående **trepartsaftale** har fokus på arealindsatser og udtagning til skov og natur, men indeholder også elementer eksempelvis i forhold til økologi, plantebaserede fødevarer og regenerative dyrkningsformer.

Kerteminde Kommune er med i **Odense Fjord samarbejdet,** og bidrager herigennem til samarbejdet om at skabe god økologisk tilstand i Odense Fjord, som er grundlag for udbredelse af ålegræs på sigt.

Resumé

Kommunen som virksomhed

Kommunen har i 2024 arbejdet med implementering af **databaseret energiledelse i kommunens bygninger**, og der er ansat en energikonsulent og nedsat et koordinerende energiteam. En række fysiske energiforbedringer er gennemført med besparelser til følge.

Der er ikke sket yderligere i forhold til energioptimering af den del af kommunens **gadelamper og signalanlæg**, der endnu ikke er energirenoveret.

Af den kommunale bilflåde, som består af 160 indregistrerede køretøjer, er indtil nu **13 % udskiftet til elbiler**. Der arbejdes med optimering af den samlede transport og øget anvendelse af elbilerne via programmer der anvender kunstig intelligens. Flere elbiler vil tilkomme de kommende år, heraf forventet 50 stk. i 2026. Markedet for alternativer til de større fossile køretøjer udvikler sig løbende, hvilket giver potentiale for også at udskifte disse i de kommende år.

De afledte CO₂-udledninger ved **kommunens samlede indkøbsvolumen** er meget stort – og estimeret mange gange større end udledningerne for kommunens bygninger og transport. Der findes samlede indkøb af varer- og tjenesteydelser for minimum 400 mio. kr. i 2024, hvilket direkte og indirekte påvirker klima- og miljømæssigt.

Indkøbspolitikken for Fællesindkøb Fyn indeholder en række elementer omkring bæredygtighed, og er retningsgivende for størstedelen af indkøbsaftalerne, der benyttes i kommunen. Der er etableret et nyt e-handelssystem, der på sigt kan bidrage til at fremme grønne indkøb.

Set i lyset af klimabelastning samt økonomisk omfang vurderes forbrugs- og indkøbsområdet at rumme væsentlige potentialer.

Resumé

Bæredygtig udvikling og fællesskaber

Kommunen har i 2024 arbejdet med en model for hvordan **klima og bæredygtighed** kan integreres i **kommunens sagsfremstillinger**. Praksisser omkring dette er kun i nogen grad implementeret.

Skoleområdets samarbejde med **Den Grønne Rygrad** har haft en pause grundet manglende fondsbevillinger, men er nu genoptaget. Blandt projekter som skolerne har arbejdet med er **besøgsdagene hos Odense Havn**, hvor alle skolernes 8. klasse elever fik mulighed for at komme tæt på tre af de største virksomheder på havneområdet, der arbejder med grøn omstilling.

Kerteminde kommune gennemførte i 2024 første fase af projektet '**Bæredygtig velsmag i Kerteminde kommune**', som havde fokus på kompetenceudvikling i de kommunale køkkener, med mindre madspild, flere plantebaserede sæsonbaserede råvarer og højere økologiprocent til følge. Projektet blev fuldt finansieret via fondsstøtte, og fortsætter i fase 2 i 2025 med nye fondsmidler.

Der har i løbet af året været arbejdet på flere fronter med afsæt i Landsbypolitikken, der hænger sammen med **natur, klima, mobilitet og energi i landsbyer**. Kerteminde Kommune holdt sammen med Landsbyrådet i februar 2024 en temaaften om **lokalvarmeløsninger** uden for fjernvarmeområder samt etablering af **energifællesskaber**

Kerteminde Kommune har tilsluttet sig handlingserklæringer, der skal understøtte øget genbrug af beton og udvikle nye **forretningsmodeller for genbrugsmaterialer** i bygge- og renoveringsprojekter. Kerteminde Forsyning har igangsat et arbejde, der skal belyse muligheden for **genbrug af byggematerialer** fra mindre renoveringsprojekter hos private borgere. Men flere konkrete handlinger udestår.

Erhverv & Turisme i Kerteminde har i 2024 arbejdet med udvikling af **bæredygtig turisme** på flere forskellige fronter, og planer for videreudvikling foreligger. Der opleves blandt andet øget efterspørgsel i forhold til ESG-regnskaber.

Resumé

Klimatilpasning

Klima- og Bæredygtighedsudvalget har besluttet at der udarbejdes en **procesplan for klimasikring af Kerteminde by**. Procesplanen skal blandt andet forholde sig til de erfaringer, som blev gjort med det tidligere klimasikringsprojekt ('sluseprojektet'). Arbejdet hermed pågår, og et udkast færdiggøres i første del af 2025 til politisk behandling.

I forbindelse med projektet **"Når stormfloden rammer"** blev Kerteminde, Kalundborg og Nakskov brugt som eksempelbyer i forhold til forventede hyppigheder og virkninger af fremtidige stormfloder. Projektet affødte stor lokal og national omtale og debat.

En del af **Fynshovedvej** er i stor risiko for oversvømmelse og generel stigende havvandstand. Stormfloden d. 22. december 2023 bekræftede dette, da vejen var oversvømmet. Der lægges i 2025 en sag op for Klima- og Bæredygtighedsudvalget med henblik på en beslutning om der skal igangsættes en forundersøgelse af mulighederne for at klimasikre Fynshovedvejen.

Grøn strukturplan for Marslev er vedtaget. Der beskrives naturbaserede klimatilpasningsløsninger, samt muligheder for åbning af rørlagte vandløb, der bidrager til klimasikring og rekreative værdier. Der er afsat midler til **forundersøgelse og robusthedsanalyse** vedr. åbning af rørlagte vandløb og ådal for Marslev.

Sybergland: Vandstanden i søen sænkes til kote – 20 cm om vinteren for at sikre så stor bufferzone som muligt (afgøres i en eksisterende vandløbssag i 2025). Ekstrem-nedbørshændelsen den 8. juli 2021, hvor der kom 200 mm regn på 6 timer, har været vurderet. Den betragtes som "meget sjælden", (svarende til 1000 års hændelse), og det skal afklares om området på sigt ikke skal være blandt prioritet 1 områderne i klimatilpasningsplanen.

Der er ikke sket nogen aktiviteter i forhold til klimaplanens indsats T5 vedr. Fremtidige hedebløgger og tørke.

Overblik over fremdrift for kommunens 31 klimaindsatser

Grøn: God fremdrift for 10 indsatser. Gul: Moderat fremdrift for 12 indsatser. Rød: Lav eller ingen fremdrift for 9 indsatser

ENERGI

- E1 Energioptimering og overskudsvarme, erhverv
- E2 Energiforbedringer i bygninger
- E3 Klimaneutral fjernvarme
- E4 Fra olie og naturgas til fjernvarme og varmepumper
- E5 Udbygning af sol- og vindenergi
- E6 Øget biogasproduktion

TRANSPORT OG MOBILITET

- M1 Samkørsel
- M2 Fremme cyklisme
- M3 Øget brug kollektiv transport
- M4 Fælles grøn mobilitetsplan
- M5 Udbygning ladeinfrastruktur
- M6 Fossile drivmidler i offentlig transport
- M7 Fossile drivmidler, Non-road transport (internt KK)

LANDBRUG OG NATUR

- L1 Klimavenlig dyrkning og dyrehold
- L2 Lavbundsjord, skovrejsning og natur (procesmæssigt)
- L3 Ålegræs i Odense Fjord (procesmæssigt)

KOMMUNEN SOM VIRKSOMHED

- K1 Bæredygtige bygninger og bygningsdrift
- K2 Energioptimering af gadelamper og signalanlæg
- K3 Eldrevne køretøjer i kommunen
- K4 Bæredygtigt forbrug og indkøb

BÆREDYGTIG UDVIKLING OG FÆLLESSKABER

- B1 Klima og Bæredygtighed i kommunens forvaltning
- B2 Den grønne rygrad (skolerne)
- B3 Klimavenlige fødevarer og madvaner
- B4 Bæredygtig lokal udvikling
- B5 Cirkulær økonomi og minimering af affald
- B6 Bæredygtig turisme

KLIMSTILPASNING

- T1 Klimasikring af Kerteminde By
- T2 Klimasikring af Fynshovedvej
- T3 Marslev, vandhåndtering
- T4 Syberglund, klimasikring
- T5 Fremtidige hedebølger og tørke

3. Opmærksomhedspunkter

- **Energiområdet** – som i Kerteminde Kommune tegner sig for godt halvdelen af CO₂-udledningerne. Flere handlinger inden for energiområdet er nødvendige, hvis målene skal nås, også på kortere sigt frem mod 2030. Det gælder processen mod klimaneutral fjernvarme, potentiel anvendelse af overskudsvarme, udfasning af olie- og gasfyr til fordel for fjernvarme og varmepumper, samt energieffektivisering og etablering af klimapartnerskaber.
- **Grøn trepart og landbruget**. Arbejdet som følger af Grøn Trepert i 2025 er omfattende: Inden årets udgang skal foreligge omlægningsplaner. Dertil kommer initiativer som følger af den fælles-fynske rammeaftale med de fynske landbrugsorganisationer.
- **Klimatilpasning** - ikke mindst processen med den største af de foreliggende opgaver inden for klimatilpasning: Kerteminde By. Erfaringerne samt de seneste konsekvensberegninger, peger i retning af et behov for øget prioritering af området. Et udkast til en procesplan er undervejs til politisk behandling.
- **Forankring og ressourcer**. Forvaltningen arbejder med udvikling og realisering af klimaindsatserne, inden for rammerne af de ressourcer der er. Mange af indsatserne er godt på vej i processen. Men ikke alle, som det fremgår af statusopgørelsen. Det hænger sammen med et tidsperspektiv – det tager tid at igangsætte og forankre indsatserne internt og eksternt – men også et *ressourceperspektiv*: Ikke alle indsatser kan løftes inden for rammerne af de nuværende ressourcer.

Opmærksomhedspunkter fortsat

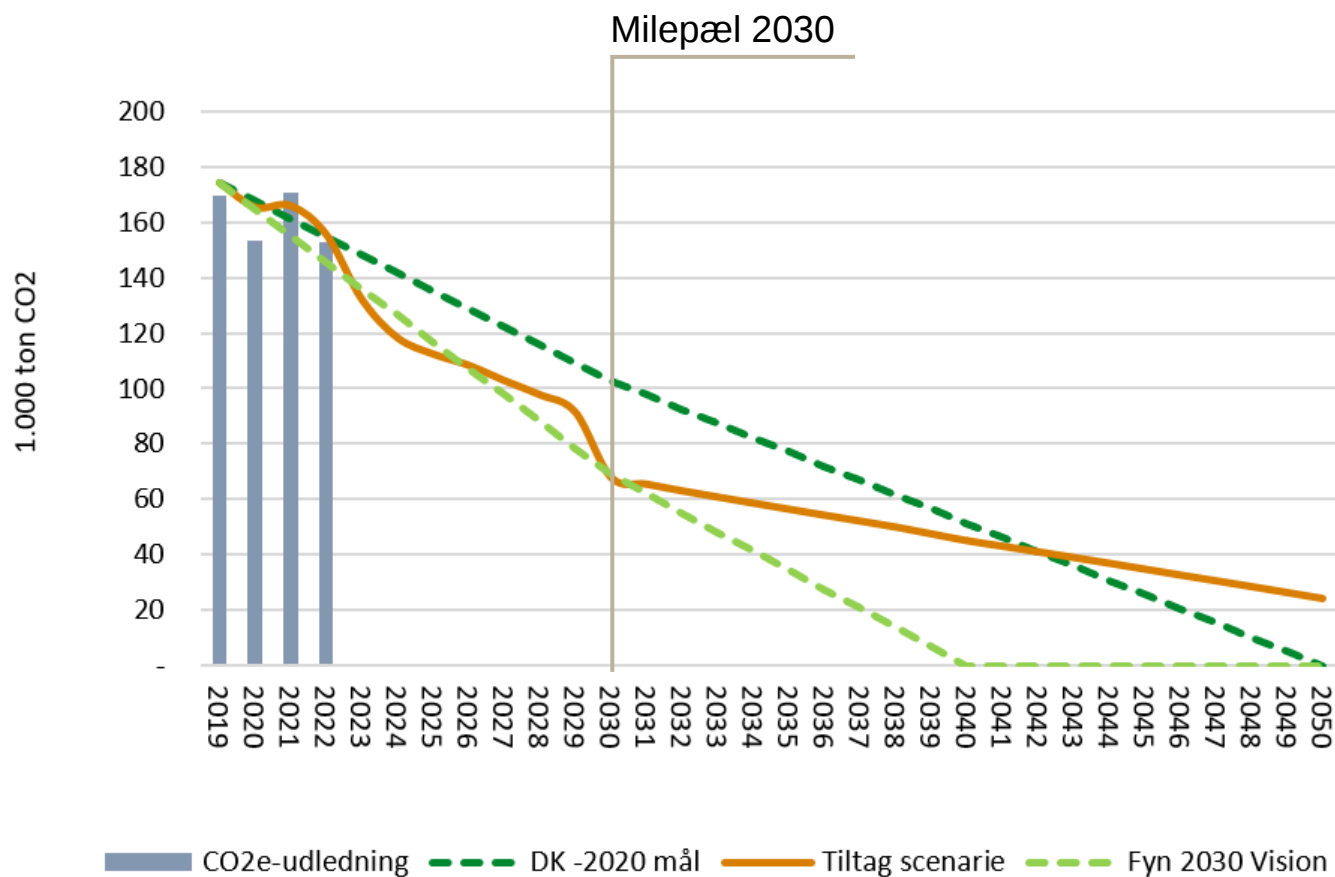
- **Lokale samarbejder og partnerskaber.** Kommunens lokalråd, foreninger, forsyningsselskaber, virksomheder m.fl. har et stort og afgørende potentiale til at understøtte den bæredygtige udvikling med ideer og initiativer, og er på flere fronter aktive i arbejdet med klimaindsatserne og den grønne omstilling. En styrkelse af disse samarbejder, eksempelvis via klimapartnerskaber, vil katalysere udviklingen og realisering af klimaindsatserne.
- **Fyn2030-samarbejdet.** De fynske kommuner har tilsluttet sig den fynske vision, *Fyn 2030 - Sammen om en bæredygtig fremtid*. Fyn 2030-samarbejdet understøtter og gearer indsatserne i de fynske klimahandleplaner, idet der samarbejdes om initiativer, der bedre løftes i fællesskab. En særskilt status på dette arbejde er undervejs, inkl. anbefalinger til fælles-fynske prioriteringer.
- **Klimaalliancen** er et partnerskab mellem KL og Realdania, der danner et fundament for klimahandling i Danmark, og som er en fortsættelse af DK2020-partnerskabet. Den grønne tænketank CONCITO er sammen med det internationale by-netværk C40 tilknyttet som videnspartnere i allianceen. Klimaalliancen arbejder blandt andet på udvikling af et fælles monitoreringssystem til at følge og dokumentere effekter af klimaindsatserne i landets kommuner. Første version af statusrapporten fra Klimaalliancen forventes i første halvdel af 2025.

4. CO₂-opgørelse

CO₂-opgørelse 2022 - udvikling

Den senest opgjorte CO₂-udledning for 2022 er reduceret med ca. 10 % i forhold til referencen i 2019.

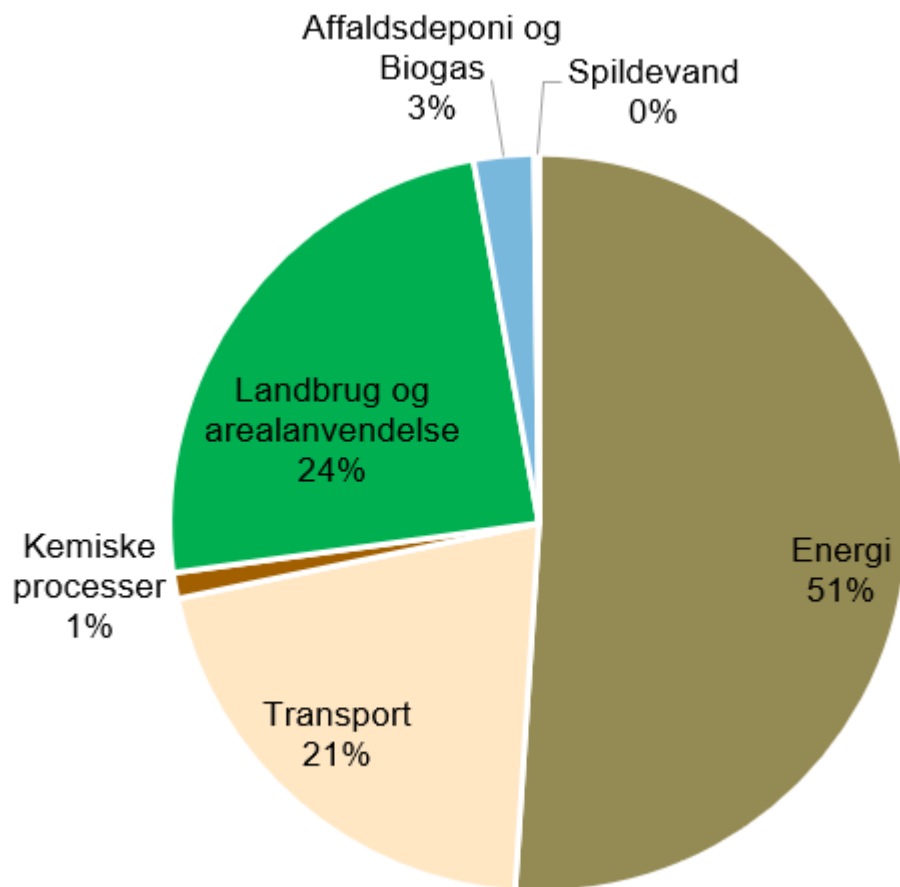

Figuren viser

- DK2020-mållinjen (mørkegrøn) - CO₂-neutralitet i 2050, og 70 % reduktion i 2030
- Fyn2030-mållinjen (lysegrøn) - den fynske vision om CO₂-neutralitet i 2040, samt 80 % reduktion på Fyn i 2030.
- Tiltags-scenarie (orange): Forventede udledninger ved fuld realisering af klimaplanens 31 indsatser. 'Puklen' (opad) i 2021 skyldes øget omfang af fossile brændsler hos Fjernvarme Fyn, mens den nedadgående 'pukkel' i 2030 skyldes planlagt CO₂-fangst hos Fjernvarme Fyn.
- Historiske CO_{2e}-udledninger (søjler) for 2019 - 2022, som er seneste opgørelse.

Opgørelsen rummer ikke eksterne forbrugsbaserede udledninger.

Energiforbruget dominerer i CO₂-opgørelsen fra 2022

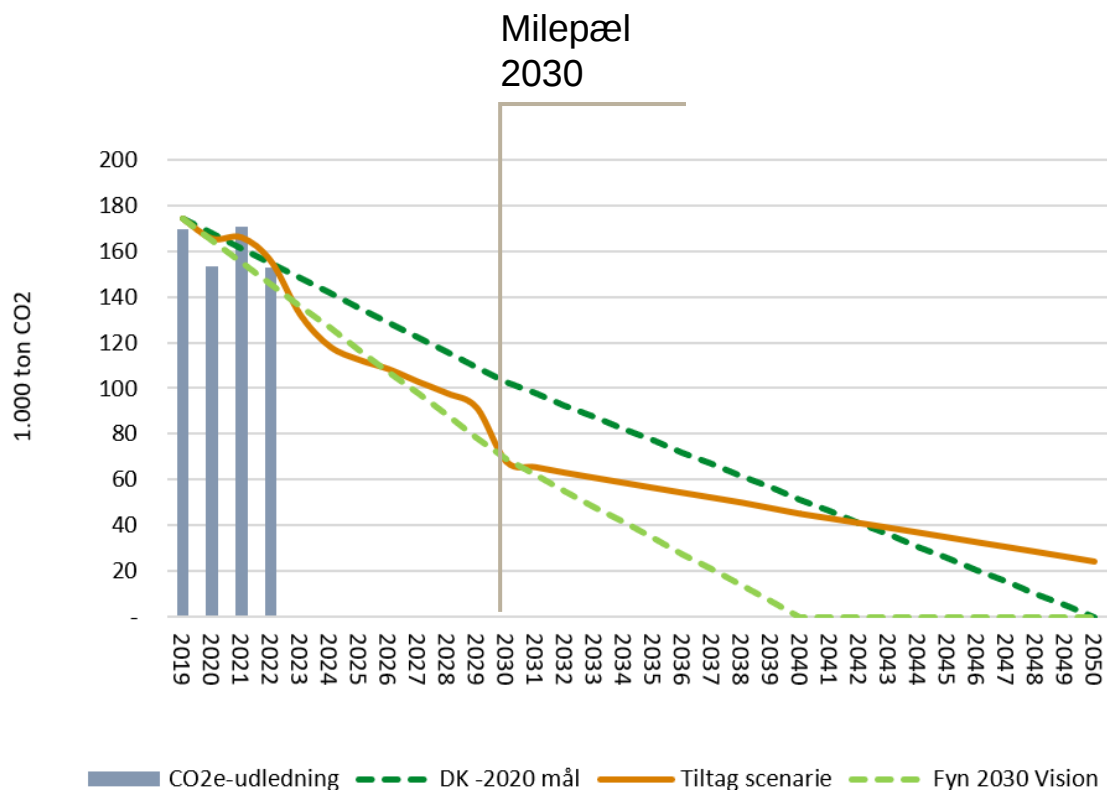
Energiområdet er dominerende i CO₂-opgørelsen.

Fokus på dette område er afgørende for at komme i mål med klimamålsætningerne i 2030 for kommunen som geografisk område:

- Minimum 70 % samlet reduktion i 2030
- 95 % reduktion af CO₂-udledningen for energisektoren i 2030
- 100 % af elforbruget dækket med vedvarende energi i 2030 for kommunen som geografisk område

Opgørelsen rummer ikke eksterne forbrugsbaserede udledninger.

CO₂-opgørelse 2022 – udvikling

Der sker **løbende forbedringer** i opgørelsesmetoder, datafangst og kvalitetssikring af data for kommunernes CO₂-udledning, hvilket i flere sammenhænge har været aktuelt siden første opgørelse i 2019. For de viste CO₂-udledninger i figur samt skema er metodeforbedringerne tilbageført i opgørelserne til og med 2019, så værdierne er sammenlignelige.

Ton CO ₂ e	2019	2020	2021	2022
Energi	95.185	78.423	95.616	77.967
Transport	30.101	29.734	28.372	31.587
Landbrug og arealanvendelse	39.261	40.311	39.912	37.114
Øvrigt ¹⁾	4.996	5.110	6.579	6.088
Samlet	169.543	153.578	170.479	152.756

1) Kemiske processer, affaldsdeponi og biogas, spildevand

De danske kommuners energi- og CO₂-data er blevet samlet på **Energistyrelsens site, SparEnergi**: sparenergi.dk/offentlig/energi-og-co2-regnskabet. Her kan værdier sammenlignes kommunerne imellem, og man kan dykke ned i hovedtal for hhv. energi og CO₂-udledninger inden for hver af hovedsektorerne. Værdierne afspejler hovedtallene fra de mere detaljerede opgørelser, som den enkelte kommune arbejder med.

CO₂-opgørelse 2022 – baggrund for udvikling

Væsentligste årsager til faldende udledning fra 2019 - 2020

Det store fald i 2020 skyldes først og fremmest et væsentligt fald i energisektoren, især i forbindelse med erhverv, men også offentlig service. Baggrunden for dette er primært COVID19-pandemien, og et deraf faldende forbrug primært pga. nedlukninger.

Væsentligste årsager til stigende udledninger i 2021

Forbruget af fossile brændsler (kul) hos Fynsværket toppede i 2021 – hvilket også har været forudset, jævnfør den "pukkel" der er på scenarie-kurven. Det slår igennem ikke kun på fjernvarmen, men også på den varmbundne elproduktion, der beregningsmæssigt allokeres til Kerteminde Kommune.

Der har været et væsentligt stigende elforbrug i kommunen som geografisk område: Fra 546 TJ i 2019 til 649 TJ i 2021.

Der har været et fald i produktionen af vedvarende energi (vindenergi) inden for kommunegrænsen: Fra 258 TJ i 2019 til 226 TJ i 2021, hvilket har givet øget elimport over kommunegrænsen.

Væsentligste årsager til fald i 2022

Faldet i CO₂-udledninger i 2022 skyldes energisektoren. Der er sket et fald inden for erhverv og især for husholdninger.

I 2022 steg naturgaspriserne voldsomt i forbindelsen med Ukrainekrigen og den deraf følgende energikrise. Det skabte et stort fokus på energibesparelser både i husholdninger, virksomheder og offentlige institutioner, og medvirkede til reduceret energiforbrug. En del omlagde også i denne periode fra gas eller olie til opvarmning med varmepumper. Samtidig steg biogasandelen i den leverede gas.

Supplerende hertil er der sket et mindre fald inden for landbrugssektoren, mens der er sket en mindre stigning inden for transportsektoren.

5. Energi

E1 Energoptimering og overskudsvarme, erhverv

Fremdrift: Lav

- Forvaltningen har tidligere været i dialog med Kerteminde Forsyning ift. muligheder for at aftage overskudsvarme – hvilket man er meget positivt stemt overfor.
- Der har været dialog med en virksomhed hos Odense Havn, der vurderes at have væsentligt potentiale for overskudsvarme. Der er dog endnu ikke konkrete resultater heraf.
- Kerteminde Kommune arbejder sammen med Erhverv & Turisme i Kerteminde om aktiviteter i Det Grønne Netværk for virksomheder. Energieffektivisering har i den forbindelse været tema.
- Kerteminde Kommune har sammen med de øvrige fynske kommuner afsøgt modeller for klimapartnerskaber, og har blandt andet været i dialog med Odense Klimapartnerskaber herom. Dog endnu uden konkrete tiltag i kommunen.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Screening via programmet 'Varmeatlas' af virksomheder med potentiale ift. overskudsvarme. Kerteminde Forsyning samt kommunens kontaktpersoner til virksomhederne inddrages.
- Fortsat netværksaktiviteter med lokale virksomheder i samarbejde med Erhverv & Turisme i Kerteminde.
- Afklaringer om modeller for klimapartnerskaber.

Aktiviteter gennemføres i det omfang der kan prioriteres administrative ressourcer.

[Link til klimaplanens indsats E1 Energoptimering og overskudsvarme](#)

E2 Energiforbedringer i bygninger

Fremdrift: **Lav**

- Administrationen har ultimo 2024 fået adgang til det digitale værktøj 'Bygningsanalysen', der p.t. stilles gratis til rådighed for alle landets kommuner. Dette kan bruges til at segmentere ejendomme, eksempelvis i forbindelse med kommunikation til borgere om tilskud til energirenovering eller til installering af varmepumper uden for eksisterende eller vedtagne fjernvarmeområder.
- I 2024 er der ikke – som i 2023 – afholdt temamøder omkring energiforbedringer. Dette skyldes ressourcemæssige begrænsninger.
- Indsatsen er herudover ikke i gang.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Ved hjælp af det digitale værktøj, Bygningsanalysen, planlægges målrettet information til relevante borgere om energiforbedringer og installering af varmepumper - herunder med fokus på de tilskudspuljer, der jævnligt åbnes i regi af Energistyrelsen.
- I det omfang det er muligt at prioritere administrative ressourcer: Fyraftensmøder for borgere, håndværkere, finansielle virksomheder m.fl. om energiforbedringer og tilskud for borgere, håndværkere m.fl. i samarbejde med Erhverv & Turisme i Kerteminde og Landsbyrådet.

[Link til klimaplanens indsats E2 Energiforbedringer i bygninger](#)

E3 Klimaneutral fjernvarme

Fremdrift: **Moderat**

- Kerteminde Forsyning planlægger for klimaneutral fjernvarme i 2030, hvilket har sammenhæng med Fjernvarme Fyns udmeldinger til Kerteminde Forsyning om levering af klimaneutral fjernvarme i 2030. Dette er blandt andet afhængig af planlagt CO₂-fangst hos Fjernvarme Fyn.
- Byrådet har besluttet at der skal undersøges muligheder for fusion med Fjernvarme Fyn. Undersøgelserne er nu afsluttet, og det er besluttet at der ikke skal fusioneres. Der skal derfor arbejdes på mulighederne for indgåelse af en købsaftale vedr. fjernvarme, hvor klimaneutral fjernvarme i 2030 skal indtænkes.
- Indsatsen er - rent CO₂-mæssigt - den mest betydende i klimaplanen.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

Da der ikke fusioneres, skal det nu undersøges hvilke fordele og ulemper samt juridiske muligheder der er ved indgåelse af en aftale, hvor udgangspunktet er klimaneutral fjernvarme i 2030.

[Link til klimaplanens indsats E3 Klimaneutral fjernvarme](#)

E4 Fra olie og naturgas til fjernvarme og varmepumper

Fremdrift: **Moderat**

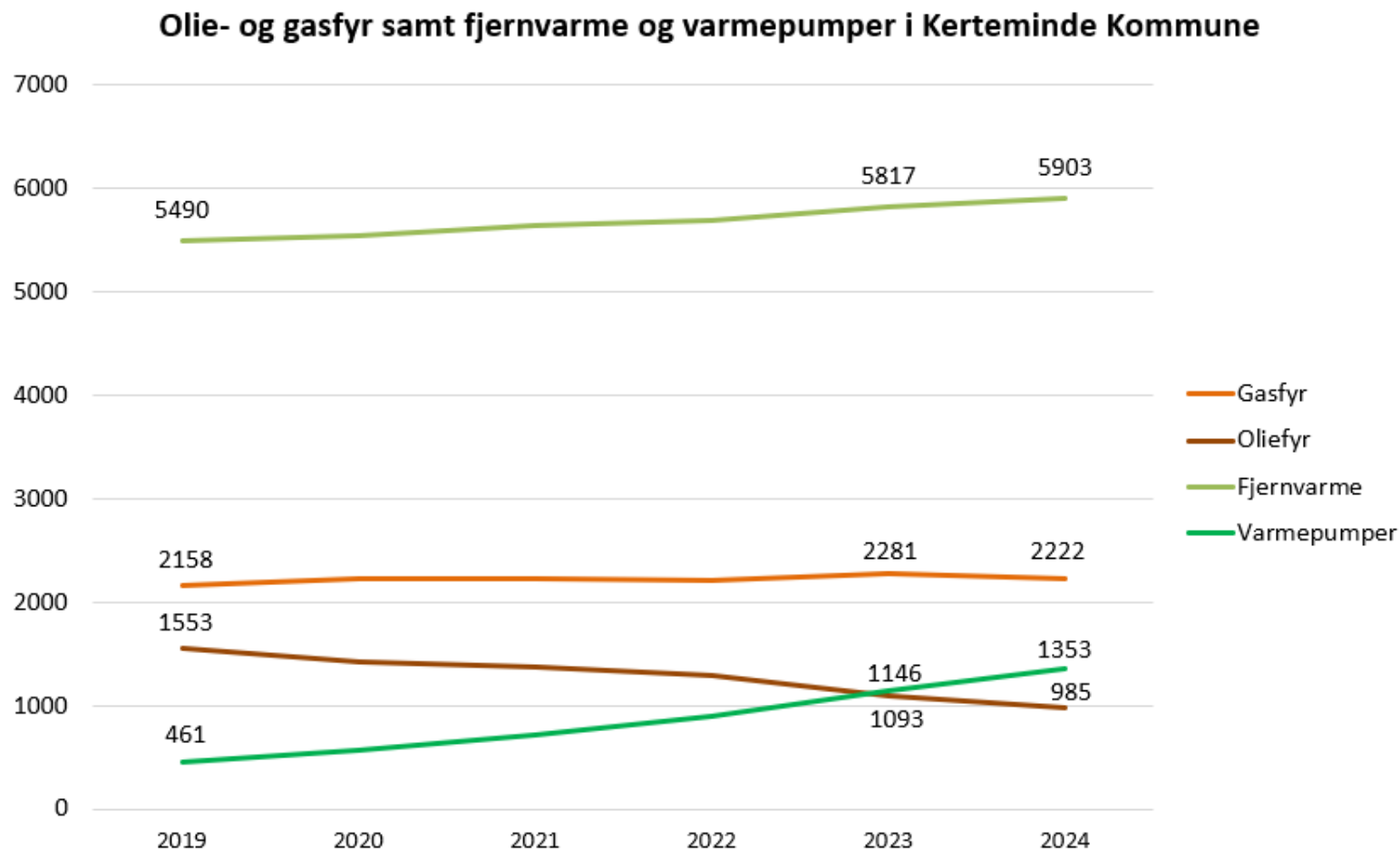
- Etablering af fjernvarme i Munkebo pågår som planlagt, og afsluttes forventeligt i 2026. Samlet opnås konvertering hos 1.200 husstande.
- Derudover er fjernvarmeudbygningen udfordret, især fordi gaspriserne i perioder har været relativt lave. Derfor har Kerteminde Forsyning - grundet for lav tilslutning - været nødt til at sætte fjernvarme i Marslev og Birkende-Nonnebo i bero indtil foråret 2025. Af samme årsag er der ikke åbnet for tilsagn til fjernvarme fra boligejere i Hundslev, Rynkeby, Skovhuse og Revninge, hvor der er givet tilsagn om tilskud fra Energistyrelsen. Disse områder er dermed også i dvale. *Gaspriserne er dog på det seneste igen steget til højeste niveau siden februar 2023.*
- Der er i 2024 etableret godt 200 nye varmepumper i kommunen. Udfasningen af ikke mindst naturgas går dog generelt langsomt.
- Kerteminde Kommune holdt i samarbejde med Landsbyrådet i februar 2024 en temaaften om forundersøgelsen for lokalvarmeløsninger uden for fjernvarmeområder og om muligheden for etablering af energifællesskaber.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Fortsat udbygning af fjernvarme i Munkebo med forventet afslutning i 2026.
- Såfremt der - på baggrund af temamødet om lokalvarmeløsninger - viser sig interesse, vil kommunen og Kerteminde Forsyning kunne vejlede i den videre proces, og der kan fx arrangeres inspirationsture til andre landsbyer.
- I forbindelse med åbning af tilskudspuljer til varmepumper informeres borgere herom, og der afholdes eventuelt virtuelle eller fysiske temamøder om konvertering til varmepumper (uden for vedtagne fjernvarmeområder).

[Link til indsats E4 Fra olie og naturgas til fjernvarme og varmepumper](#)

E4 Fra olie og naturgas til fjernvarme og varmepumper - udvikling

Tallene er baseret på data fra Statistikbanken hos Danmarks Statistik - der har hentet dem via BBR samt CPR.

BBR kan i nogle tilfælde mangle opdatering, eksempelvis hvis man ikke har oplyst kommunen om skift af varmekilde.

Udfasning af olie- og især gasfyr kræver fokus, hvis målet om minimum 95 % reduktion fra energisektoren i 2030 skal tilgodeses (iht. Fyn 2030 en fossilfri energisektor i 2030)

E5 Udbygning af sol- og vindenergi

Fremdrift: **Moderat**

- Der planlægges for et projektareal på op til 143 ha solceller ved Vejrupgård syd for Birkende. European Energy A/S er projektudvikler og har sørget for udarbejdelse af miljøvurderingsrapport og udkast til kommuneplantillæg og lokalplan. Planforslag forventes sendt i offentlig høring i 8 uger i februar 2025.
- Prognose for det fremtidige elforbrug i kommunen som geografisk område er udført, med henblik på at kunne opdatere behov for VE-udbygning for at kunne tilgodese mål om 100 % dækning med elbaseret VE inden 2030. Se figur næste side.
- Forvaltningen har været til en møderække i regi af Energistyrelsens VE-rejsehold, der er etableret for at vejlede kommunerne i forhold til den firedobling af landbaseret vedvarende energi, der skal være etableret i Danmark inden 2030.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

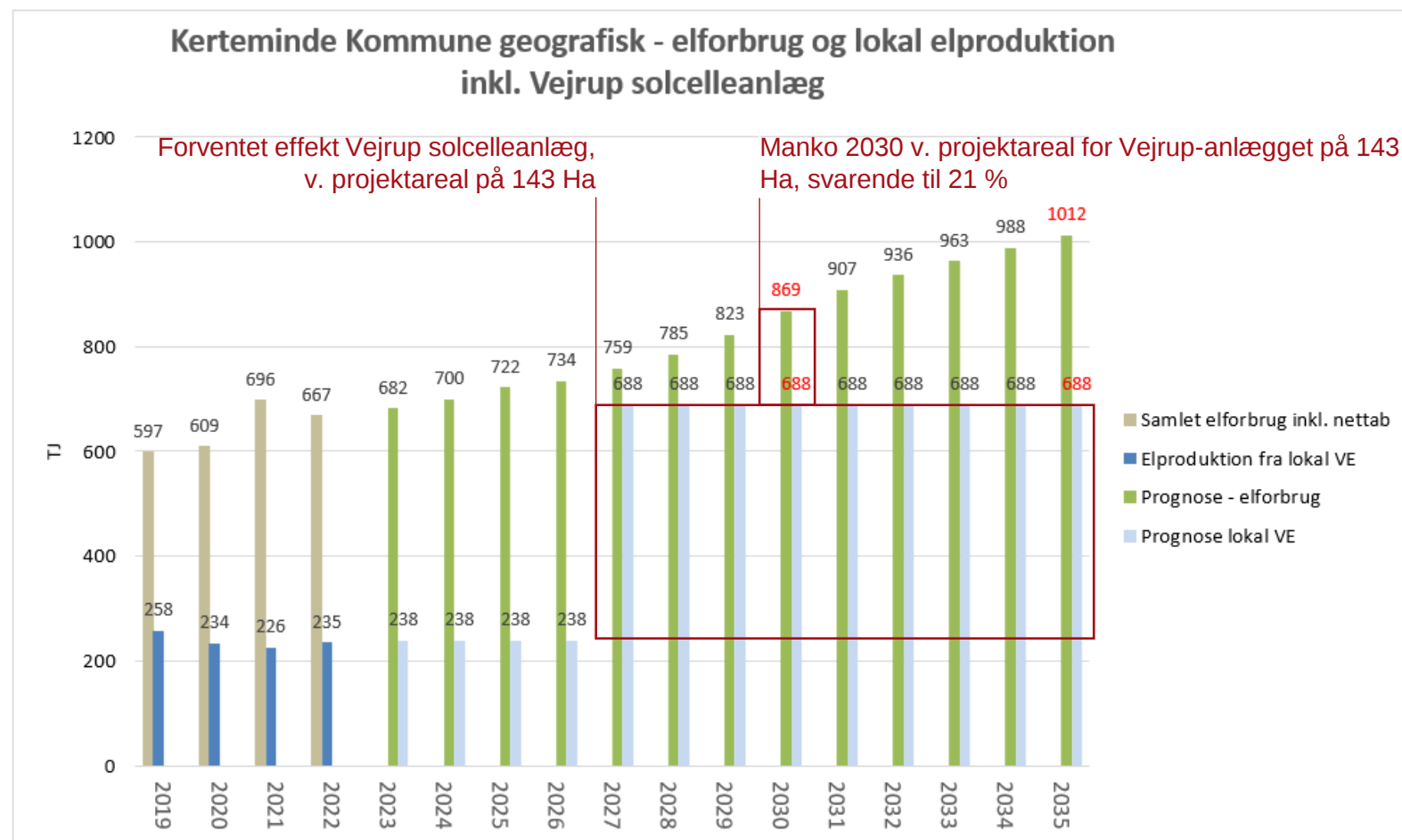
- Planforslag for solcelleanlægget ved Vejrupgård forventes sendt i offentlig høring i 8 uger februar 2025.
- Afklaringer i forbindelse med fremtidig VE-udbygning i Kerteminde kommune, der kan bringe kommunen det sidste stykke i retning af VE-mål for 2030.
- Igangsætning af politisk proces for tildelingskriterier ift. grøn pulje. Med grøn pulje bliver opstillerne af VE-anlæg pålagt at indbetale et beløb pr. opstillet MW til en pulje i den kommune, hvor VE-anlægget opstilles. Kommunen administrerer midlerne på baggrund af ansøgninger fra lokalsamfundet, borgere, virksomheder og foreninger. Midlerne kan anvendes til en bred række tiltag.

[Link til klimaplanens indsats E5 Udbygning af sol- og vindenergi](#)

E5 Udbygning af sol- og vindenergi

Det nuværende niveau af vindenergi, suppleret med potentiel fremtidig solenergi fra Vejrup-anlægget (her antaget i drift fra og med 2027), bringer kommunen relativt langt i retning af målet om 100 % dækning via lokalt produceret vedvarende energi i 2030:

- Forudsat endeligt projektareal 143 Ha:
Ca. 79 % af vejen inkl. samlet vind- og solcelleproduktion. Mankoen for 2030 er i så fald 21 %, eller ca. 180 TJ.
- Forudsat endeligt projektareal på 121 Ha:
Ca. 71 % af vejen inkl. samlet vind- og solcelleproduktion. Mankoen for 2030 er i så fald 29 %, eller ca. 250 TJ.

E6 Øget biogasproduktion

Fremdrift: **Ingen** (for så vidt oprindeligt planlagte udvidelser)

- Ingen fremdrift for så vidt oprindeligt planlagte udvidelser grundet verserende biogassag.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Der opstartes en lovgivningsproces på baggrund af biogassagen, som administrationen har vurderet kan tage mellem 9-12 måneder.

[Link til klimaplanens indsats E6 Øget biogasproduktion](#)

6. Transport og mobilitet

M1 Samkørsel

Fremdrift: **God**

- Forskellige modeller til samkørsel har været behandlet politisk. Dels tilgange via etablerede digitale samkørselsværktøjer (FDM, Nabogo), og dels via en måde som flere kommuner er begyndt at arbejde med: Blafferstoppesteder og kendskabet til at blaffe.
- 13 Blafferstoppesteder er opsat på udvalgte strækninger i den nordlige og sydlige del af kommunen. Initiativet blev oprindeligt til på foranledning af Landsbyrådet. Projektet og processen har været understøttet af både Landsbyrådet og Bæredygtighedsrådet.
- Samkørsel indgår i Fynbus' Mobilitetsplan 2022-25.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- De fynske kommuner fortsætter dialogen med Fynbus om, hvorledes Fynbus kan løfte integrationen af samkørsel med den øvrige kollektive trafik. Herunder også i Rejseplanen og med rejsekort.
- Afrunding af projekt vedr. samkørsel ved at blaffe: Der mangler opsætning af 5 resterende blafferstoppesteder, der planlægges opsat med input fra Landsbyrådet.
- Destination Fyn arbejder på muligheder for udbredelse af blafferstoppesteder/blafferbænke.

[Link til klimaplanens indsats M1 Samkørsel](#)

M2 Fremme cyklisme

Fremdrift: **God**

- Cykelstiprojekt Flødstrup-Revninge indvies 16. februar – et fællesprojekt mellem Kerteminde og Nyborg kommune.
- Der er afsat midler til anlæg af cykelstier i 2025 på vejstrækningerne Salby – Mesinge (ca. 0,7 km) og Langeskov – Urup (ca. 2,7 km).
- Kommunen har desuden fået tilsagn om tilskud fra Cykelpuljen til anlæg af cykelstier i 2026 på vejstrækningerne Nymarken – Ladby (ca. 2,8 km) og Ladby – Kerteminde (ca. 2,3 km).
- Bæredygtighedsrådet har, med afsæt i klimahandleplanen, udarbejdet et oplæg til hvordan cyklisme kan udbredes i kommunen. Oplægget indeholder bl.a. forslag til at der udarbejdes en plan for fremtidig cykelinfrastruktur.
- Kommunen deltager i tværkommunale samarbejder om tiltag inden for cykeltrafik, eksempelvis Cykelforum Fyn.
- Som led i Destination Fyns og Byregion Fyns cykelturismeindsats er der opnået støtte fra Nordea Fonden på 30 mio. kr. til rekreativt cykelstinet.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Arbejde videre med fysisk etablering af cykelstier på strækningen Salby – Mesinge og Langeskov – Urup
- Cykelsti Nymarken – Ladby og Ladby – Kerteminde projekteres i 2025 med henblik på at kunne anlægges i 2026.
- Nyt rekreativt fynsk cykelstinet (Destination Fyn): Arbejde videre med realisering af Kerteminde kommune delen, herunder skiltning m.v.
- Forslag om politisk drøftelse omkring langsigtet plan for cykelinfrastruktur, jf. Bæredygtighedsrådets oplæg.

[Link til klimaplanens indsats M2 Fremme cyklisme](#)

M3 Øget brug af kollektiv transport

Fremdrift: **God**

- Rastepladsen i Munkebo er ophøjet til et knudepunkt for offentlig trafik. Nyt og indbydende inventar er opstillet.
- Der er iværksat gratis buskørsel for alle med alle lokalruter.
- Regionens A-rutenet er opdateret, således de mest benyttede ruter underbygges med yderligere afgang. Dette har givet en lille fremgang i antallet af buspassagerer.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Ny rutebilstation i Kerteminde forventes at blive ibrugtaget i slutningen af april 2025.
- Fynbus er ved at gentænke Flextrafik, så det kan gøres mere tilgængeligt for borgerne. Høring er udsendt.
- Udvidelse af grønne tiltag vedr. egen transport for kommunens ansatte. Det administrative personale vil i 2025 blive opfordret til at benytte Rejsekort og offentlig trafik mellem "Rådhusene". Rejsekort bookes på samme vis som administrationens biler. Der kommer en ny rådhuscykel, der kan bookes via kalenderen.
- Projekt med revidering af Knudepunkter er i gang sammen med Fynbus (placering, udstyr m.v.)

[Link til klimaplanens indsats M3 Øget brug af kollektiv transport](#)

M4 Fælles grøn mobilitetsplan

Fremdrift: **Moderat**

- FynBus har valgt at ændre navnet fra Trafikplan 2022-25 til Mobilitetsplan 2022-25 for at understrege trafikselskabets fokus på hele den sammenhængende rejse for fynboerne. For at opfylde målene i planen, er der udarbejdet en handlingsplan med fokuspunkter, heriblandt
- Udvikling af det regionale rutenet
- Grønne udbud af buskørsel og Flextrafik
- Vinde bilistkunder til kollektiv trafik
- Tilgængelighed - fysiske og psykiske udfordringer
- Udvidet samarbejde om stoppesteder og knudepunkter
- Forsøg med samkørsel og kollektiv trafik
- Samspil mellem bussen og cyklen

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Fynbus' nuværende Mobilitetsplan 2022-25 udløber og skal erstattes af en ny plan fra 2026. Arbejdet med den kommende mobilitetsplan forventes igangsat i andet halvår af 2025, og endeligt vedtaget i løbet af 2026.

[Link til klimaplanens indsats M4 Fælles Grøn mobilitetsplan](#)

M5 Udbygning af ladeinfrastruktur

Fremdrift: **God**

- Alle større kommunale p-pladser, skal være udstyret med ladestandere senest 1. januar 2025 jf. Ladestanderbekendtgørelsen.
- Ladestanderudbud er gennemført og 3 selskaber har budt ind på at opsætte i alt 178 ladeudtag, hvoraf der opsættes et dusin lyn- og hurtigladere. Der er som følge heraf i løbet af 2024 opsat ladepunkter på 50 lokationer i kommunen, hvoraf de fleste er ibrugtaget. Der mangler kun steder, hvor der skal opsættes nye transformerstationer til de kraftigste ladestandere.
- Derudover åbnede Vejdirektoratet den 30. august 2024 en stor ladepark ved Langeskov med 30 nye 300 kW lynladepladser og solceller på tagene. Udover ladeparken har pladsen 38 P-pladser for samkørsel, cykelparkering, venteareal og grønne områder.
- Flere private energiaktører har opsat hurtig- og lynladere ved deres tankstationer.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Der opsættes yderligere 4 hurtigladere ved kirkerne i Munkebo, Kølstrup, Birkende og Rønninge.
 - Antallet af nuværende og nye offentligt tilgængelige ladestandere i Kerteminde Kommune opfylder målene frem til 2030.
-
- [Link til klimaplanens indsats M5 Udbygnings af ladeinfrastruktur](#)

M6 Fossilfrie drivmidler i offentlig transport

Fremdrift: **Lav**

- Det er stadig gældende, at der i FynBus-udbuddet af lokaltrafikken i Kerteminde kommune forlanges mest miljø for pengene, dog gives eldrift en fordel i vurderingen af budet. Der er aktuelt ikke sket nogen ændring ift. drivmiddel i lokaltrafikken - der anvendes stadig diesel, idet aftalerne ikke er ændret.
- Flere og flere af de små Flexvogne er fossilfrie, pt. 40 %. Emissionskravene er skærpet, så det kun er el-biler, der kan indkøbes til Flextrafik.
- På landsplan er der flere gode eksempler på at kostbar ladeinfrastruktur ved de store busvognmænd kan deles med områdets øvrige tunge el-lastbiler.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Fynbus: De fynske kommuner har tilsluttet sig fælles udbud med sideordnet tilbud, hvor el-busser tildeles en konkurrencefordel på 10% i evalueringen. Også Region Syddanmark er en del af det fælles udbud, og her udbydes udelukkende el-busser. På den baggrund er udbuddet sat i gang med følgende tidsplan:
 - Tilbudsfrist fastsættes til primo marts 2025
 - Kontraktunderskrivelse finder sted ultimo juni 2025.
 - Kontrakten træder i kraft januar 2027.

[Link til klimaplanens indsats M6 fossilfrie drivmidler i offentlig transport](#)

M7 Fossilfrie drivmidler i non-road transport¹⁾

1) ikke-vejgående køretøjer og maskiner som f.eks. landbrugsmaskiner, byggemaskiner, trucks, diverse arbejdsmaskiner mv. samt fiske kuttere.

Fremdrift: **Moderat** (aktuelt gældende for kommunen som virksomhed)

- Kommunen har i 2024 alene haft aktiviteter under denne indsats relateret til kommunen som virksomhed.

Park og Vejafdelingen

- Der er opstillet 4 ladere og forberedt fundamenter og strøm til fuld udrulning af elektriske maskiner og traktorer. Der er 3 elbiler i flåden. Biler, traktorer mv. udskiftes efterhånden, som behovet opstår, teknologien er klar og erfaringer høstet i de store kommuner.
- Håndværktøj er udskiftet til el: Buskryddere, hækklippere, motorsave og lign. Det er samtidig også en fordel for arbejdsmiljøet.

Havn og Marina

- Ved indkøb af nye maskiner anvendes el. Havnen har i dag 1 elbil og 1 elektrisk mover til flytning af både. Mobilkran er erstattet af eldrevne kraner i 2024.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- For kommunen som virksomhed: Plan for udskiftning og udfasning af fossile køretøjer er udarbejdet, med henblik på en fossilfri drift af kommunale havne, grønne områder og veje i 2030
- Aktiviteter relateret til fossilfrie drivmidler i ikke-vejgående transport i kommunen som geografisk område, jævnfør indsatsen som helhed, afventer videre planlægning og ressourceafklaring.

[Link til klimaplanens indsats M1 Fossilfrie drivmidler i non-road transport](#)

7. Landbrug og Natur

L1 Klimavenlig dyrkning og dyrehold

Fremdrift: **Lav**

I 2023 og ikke mindst 2024 blev indgået vigtige aftaler:

- Trepartsaftalen (2024) sigter især mod omlægning af dyrkede arealer til skov og natur, med reduceret kvælstofudledning og reducerede drivhusgasudledninger til følge. Men den indeholder også bl.a. en regulering af landbruget med en CO₂-afgift, der indføres fra 2030, en markering af økologi som en vigtig brik i den grønne omstilling til gavn for miljø, drikkevand og natur, fremme af plantebaserede fødevarer, samt fokus på muligheder for lagring af kulstof i jorden ved bl.a. regenerativt landbrug og skovlandbrug.
- I 2023 blev indgået en fælles-fynsk rammeaftale om klimasamarbejde med landbrugsorganisationerne L&F Centrovic, Patriotisk Selskab og Fyns Familielandbrug, der tager afsæt i *Fyn2030 – Sammen om en bæredygtig fremtid*, samt de fynske DK2020 klimahandleplaner, der tog afsat i indsatser for biomasse, arealudtagning og skovrejsning, samt optimering på bedrifterne. Arbejdsgruppen herfor er i gang med afklaringer og prioriteringer på baggrund af aftalen – blandt andet potentialer for et anlæg, der kan omdanne affaldsprodukter fra landbruget til biokul.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

Udmøntning af initiativer på baggrund af klimahandleplanen, Fyn2030-visionen samt Trepartsaftalen:

- Udvikling og aktioner i regi af den fælles-fynske rammeaftale med landbrugsorganisationerne (aftalen rummer fælles-fynske initiativer, men erstatter ikke lokale indsatser og samarbejder i de enkelte kommuner).
- Undersøge og afklare lokale indsatser i dialog med landbrug i kommunen i forhold til udvikling, blandt andet via erfaringer med skovlandbrug og regenerativ dyrkning, fremme af plantebaserede fødevarer m.v. (herunder elementer i trepartsaftalen, der ikke er arealudtagningsindsatser, jf. indsats næste side).

Aktiviteterne under denne indsats hænger sammen med indsatsen B3, Klimavenlige fødevarer og madvaner, der også retter sig mod fødevarerproducenter i kommunen.

[Link til klimaplanens indsats L1 Klimavenlig dyrkning og dyrehold](#)

L2 Lavbundsjorde, skovrejsning og natur

Fremdrift: **God**

- [Trepartsaftalen](#), som blev indgået 2024, giver store arealmæssige muligheder for mere skov og natur, reduceret udledning af kvælstof og drivhusgasser, samt beskyttelse af vandmiljøer herunder drikkevand.
- Aktuelt arbejdes i kommunen med en række vådområdeprojekter. Der er tilsagn til i alt 283 Ha vådområder, og der er i alt 10 projektområder. Der er pt. gennemført 2 projekter, i alt 28,5 Ha.
- Et kystvandråd er nedsat, som Odense Kommune er i spidsen for.
- Udvikling i forbindelse med kommunens hjemtagne arealer, ca. 36 Ha, pågår i forhold til natur og rekreative værdier.
- Der har været mange lokale møder og vandringer i forbindelse med skovrejsningsprojektet på Hindsholm (ca. 60 Ha). Projektet vil bidrage i forhold til klima, natur, rekreative muligheder og drikkevandsbeskyttelse
- Der har i 2024 været arbejdet på en ny naturpolitik for kommunen, og med inddragelse af bl.a. Grønt Råd og Bæredygtighedsrådet.
- Der er opstartet et samarbejde med bl.a. en række organisationer, samt Nyborg, Faaborg Midtfyn og Kerteminde kommune omkring udtagningsindsatser langs Vindinge ådal.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Centralt i forbindelse med de lokale treparter er, at kommunen i 2025 skal arbejde med omlægningsplaner for arealer, der i de efterfølgende år skal føres tilbage til natur og skov. Omlægningsplanerne skal være godkendte inden udgangen af 2025.
- Parallelt hermed, fortsat arbejde med igangværende udtagningsindsatser og vådområdeprojekter.
- Fortsat udvikling af kommunens hjemtagne arealer.
- Videreudvikling af skovrejsningsprojektet på Hindsholm.
- Høring og politisk proces i forbindelse med kommunens nye naturpolitik.
- Videreudvikling i forbindelse med projektet langs Vindinge Ådal

[Link til klimaplanens indsats L2 Lavbundsjorde, skovrejsning og natur](#)

L3 Ålegræs i Odense Fjord

Fremdrift: **Moderat**

- Kerteminde Kommune er med i [Odense Fjord-samarbejdet](#), og bidrager herigennem til samarbejdet om at skabe god økologisk tilstand i Odense Fjord – som er grundlaget for udbredelse af ålegræs på sigt.
- Kerteminde kommune deltager endvidere i Kystvandrådet Odense Fjord.
- Der pågår samarbejde med Odense kommune omkring vådområdeprojekter for kvælstofreduktion vedr. Geels Å.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Videreførelse af Odense Fjord-samarbejdet.
- Der oprettes lokal trepart for vandområdet Odense Fjord, som skal sikre at omlægningsplaner udføres, samt sikre fremdrift i konkrete projekter.
- Videreførelse af kystvandrådet Odense Fjord
- Der arbejdes videre med realisering af konkrete kvælstofvådområder bl.a. i oplandet til Geels Å.

[Link til klimaplanens indsats L3 Ålegræs i Odense Fjord](#)

8. Kommunen som virksomhed

K1 Bæredygtige bygninger og bygningsdrift

Fremdrift: **God**

- Der er i 2024 blevet arbejdet godt og systematisk i forhold til implementeringen af den databaserede energiledelse, der blev besluttet igangsat i 2023. Kommunen har ansat en energikonsulent og nedsat et energiteam, der koordinerer det løbende arbejde.
- Der er gennemført en række fysiske, energireducerende tiltag i kommunens bygninger som fx udskiftning af lyskilder, udskiftning af vinduer, hulmursisolering mv.
- Forbruget følges løbende og kritisk med særlig fokus på de tekniske installationer i kommunens bygninger.
- Der foreligger endnu ikke det fulde udbytte af de gennemførte tiltag (de fleste fysiske tiltag er gennemført i andet halvår af 2024). Faldende energipriser har dog hjulpet på vej, så en forventet besparelse på kr. 500.000 er godt og vel opnået.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Udarbejdelse af de første statistikker og historiske sammenligninger, nu hvor vi har resultatet af første driftsår.
- Udarbejde plan for udfasning af kommunens gas- og oliefyr inden 2030.
- Implementering af ny EU lovgivning i forhold til energirenovering herunder praktiske handleplaner og budgetter for forventede renoveringer i kommunens bygninger
- Indsamle viden og erfaringer om bæredygtigt byggeri, og præsentere mål og indsatsområder i forhold hertil.
- Udskiftning af ventilatorer i et par af kommunens idrætshaller
- Fortsat optimering af kommunens tekniske installationer: Varme-, ventilation-, el- og CTS-anlæg

[Link til klimaplanens indsats K1 Bæredygtige bygninger og bygningsdrift](#)

K2 Energoptimering af gadelamper og signalanlæg

Fremdrift: **Lav**

- Der er tidligere foretaget energirenovering af en del af gadelamperne i Kerteminde Kommune. Indsatsen er gældende for gadelamper, der endnu ikke er energirenoveret.
- På et af signalanlæggene er lyskilder skiftet til LED i 2024. På enkelte korte strækninger er gadelysarmaturer blevet skiftet til nye armaturer med LED, da de eksisterende ikke længere kunne serviceres. Derudover er indsatsen ikke igangsat.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Der udarbejdes en plan for energirenovering af de gadelamper i Kerteminde kommune, der endnu ikke er energirenoveret.

[Link til indsats K2 Energoptimering af gadelamper og signalanlæg](#)

K3 Eldrevne køretøjer i kommunen

Fremdrift: **Moderat**

- Den kommunale flåde består af 160 indregistrerede køretøjer. Af disse køretøjer er 21 på ren el, 2 plug-in hybrider, 46 mild hybrider på benzin og resten på fossile brændstoffer. Det giver godt 13 % elbiler i flåden.
- Biler der deles mellem afdelingerne er stigende, især efter der er kommet mere overblik over brugen vha. GPS.
- Flådestyringen er med i et program med Kunstig Intelligens, FleetOptimiser, der kan simulere en fremtidig sammensætning af flåden ud fra faktiske data. Dette overblik giver et godt grundlag for at vælge de rigtige køretøjer til opgaven: Hvis det er muligt at finde en elbil, der kan opfylde krav og behov, så bliver der udskiftet til en elbil.
- Udviklingen på markedet for elektriske køretøjer og især batterierne sker hurtigt og der kommer flere og flere anvendelige alternativer til større fossile køretøjer, såsom minibusser og store varevogne.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Kommunens små personbiler vil de kommende år blive udskiftet til elbiler - heraf 50 stk. i 2026.
- Kommunens varevogne vil løbende de kommende år blive udskiftet til elbiler. Udskiftningsplan i Park og Vej er under udarbejdelse.
- 7 af kommunens 20 minibusser er på el eller hybrid, de resterende fossile busser er gns. mere end 10 år gamle. Der ligger et godt potentiale for overgang til elektriske minibusser og fælles udnyttelses af køretøjerne.

[Link til klimaplanens indsats K3 Eldrevne køretøjer i kommunen](#)

K4 Bæredygtigt forbrug og indkøb

Fremdrift: **Lav**

- Indkøbspolitikken for Fællesindkøb Fyn (godkendt juni 2022) indeholder en række elementer omkring bæredygtighed, og er retningsgivende for størstedelen af de indkøbsaftaler, der benyttes i Kerteminde Kommune.
- Kommunen har i 2024 fået implementeret et nyt e-handels og kontraktstyringssystem, der på sigt skal bidrage til at fremme grønne indkøb, herunder med fokus på miljømærkede produkter. Systemet forventes at kunne understøtte disse funktioner i 2025.
- De afledte CO₂-udledninger ved kommunens samlede indkøbsvolumen er meget stort – og mange gange større end udledningerne for kommunens bygninger og transport. Der findes samlede indkøb af varer- og tjenesteydelser for minimum 400 mio. kr. i 2024, hvilket direkte og indirekte påvirker klima- og miljømæssigt.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Der arbejdes videre med at fremhæve grønne produkter i katalogerne i kommunens indkøbssystem.
- Indarbejdelse af parametre der understøtter klima og bæredygtighed i forbindelse med udbud
- Flere aktiviteter relateret til bæredygtigt forbrug og indkøb afventer videre stillingtagen og ressourceafklaringer.

[Link til klimaplanens indsats K4 Bæredygtigt forbrug og indkøb](#)

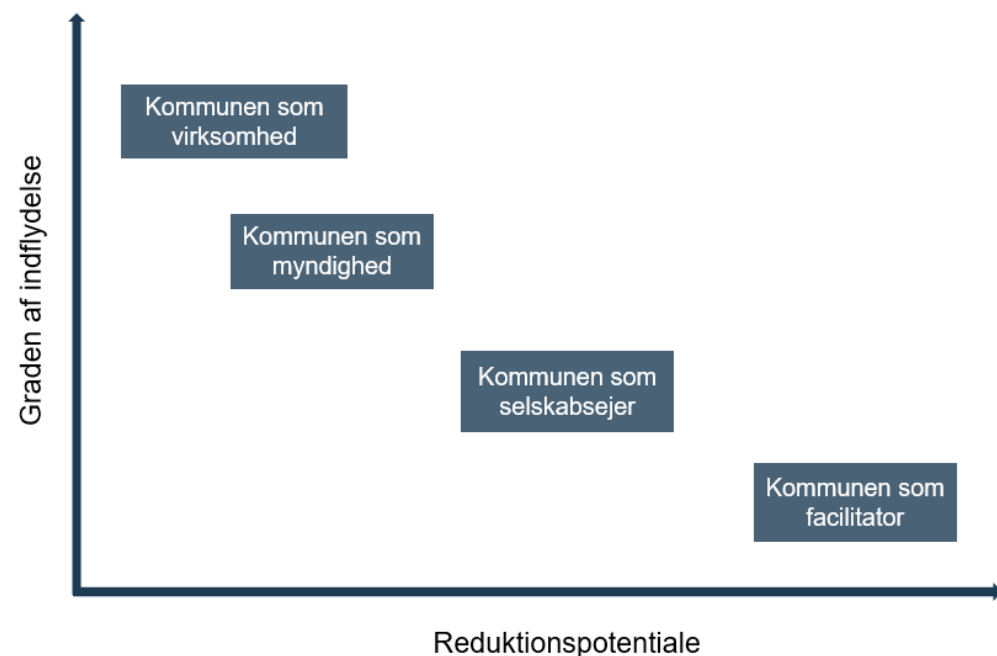
9. Bæredygtig udvikling og fællesskaber

B1 Klima og Bæredygtighed i kommunens forvaltning

Fremdrift: **Moderat**

- I 2024 blev der arbejdet med en model for, hvordan klima og bæredygtighed kunne integreres i kommunens sagsfremstillinger. Der var lagt op til en praksis, hvor de klimamæssige konsekvenser af en given sag belyses enten kvalitativt eller kvantitativt afhængig af sagens karakter – men uden nye ‘faste’ overskrifter i sagsfremstillingerne. Det er lykkedes i nogen grad at implementere disse praksisser.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Fokus på yderligere organisatorisk forankring og udvikling af klima- og bæredygtighedsindsatserne med afsæt i den udførte omstrukturering i kommunens organisation - og med fokus på *kommunens roller og handlemuligheder: Som virksomhed, som myndighed, som selskabsejer og som facilitator og formidler.*
- Fortsat fokus på integration af klima og bæredygtig udvikling i revisioner af planer, strategier og politikker, så disse understøtter mål og indsatser i klimahandleplanen.
- Videre arbejde med forankring af klima og bæredygtighed i sagsfremstillinger.
- Der pågår et tværkommunalt arbejde omkring udvikling af metoder til klimavurderinger af budgetter. Arbejdet følges med henblik på en senere politisk stillingtagen.

[Link til indsats B1 Klima og bæredygtighed i kommunens forvaltning](#)

B2 Den grønne rygrad (skolerne)

Fremdrift: **God**

- Det fondsstøttede samarbejde som Kerteminde kommune har haft med Den Grønne Rygrad, der hjælper kommuner med at styrke praksisnær undervisning, inspiration og handlekraft inden for klima, fødevarer, energi, ressourcer, natur og sundhed, sluttede midlertidigt februar 2024, idet fondsstøtten ophørte. I stedet har der været samarbejde med CONCITO's Klimaambassade, der har støttet op omkring to stort anlagte besøgsdage hos Odense Havn november 2024 for skolernes 8. klasses elever, hvor eleverne mulighed for at komme tæt på tre af de største virksomheder, der arbejder med grøn omstilling.
- Herudover har der været arbejdet med to øvrige temaer, valgt som fokusområder for skoleåret 23/24, nemlig hhv. klimavenlige fødevarer og øget cyklisme - temaer som også Bæredygtighedsrådet har arbejdet med.
- Ungebyrådet har arbejdet med flere temaer om klima og bæredygtighed, der relaterer til klimaplanens indsatser.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Den Grønne Rygrad har nu fået nye fondsmidler fra Novo Nordisk Fonden, der muliggør at de kan genoptage deres virke, og dermed samarbejdet med kommunen. I den nye projektperiode vil mange af de oprindelige aktiviteter blive videreført. Men der kommer også nye elementer, blandt andet en materialebank med undervisningsmaterialer, samt en ressourcebank med 'klimapakker' til undervisere, hvor eksperter formidler ny viden om klima og bæredygtighed gennem videoer, korte tekster, inspirationsslides og dilemmaøvelser.
- Videreførelse af besøgsdagene hos Odense Havn, hvor skolernes 8. klasses elever får indblik i lokal industri, der arbejder med storskala grøn omstilling.
- Dertil arbejder skolerne løbende decentralt med temaer, som kobler an til klima og bæredygtighed.

[Link til klimaplanens indsats B2 Den Grønne Rygrad \(Skolerne\)](#)

B3 Klimavenlige fødevarer og madvaner

Fremdrift: **God**

- Kerteminde kommune har i 2024 gennemført første fase af projektet 'Bæredygtig velsmag i Kerteminde kommune'. Projektet havde fokus på kompetenceudvikling i forbindelse med de kommunale køkkener, med henblik på at minimere madspild, anvende flere plantebaserede og sæsonbaserede råvarer, og herigennem skabe råderum til en højere andel af økologiske råvarer. Projektet blev støttet af Fonden for Økologisk Landbrug med 691.000 kr. Projektet har skabt viden, færdigheder og stolthed blandt de ansatte, og eksempelvis plejecentrene har nedbragt madspildet med 200 kg/uge. Grundvandsressourcer er skånet, og økologiprocenten er i gennemsnit hævet fra 11 % (januar 2024) til 37 % (december 2024).
- Bæredygtighedsrådet afholdt januar 2024 i samarbejde med ETK og kommunen et inspirationsmøde om bæredygtigt iværksætteri og folkeoplysning på fødevareområdet. [Se link](#). Rådet har også på andre fronter arbejdet med videreudvikling af initiativer i strategiplægget 'Den Bæredygtige Have ved Havet', blandt andet i dialog med den nye Havneudviklingsforening i Kerteminde.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Et nyt tilsagn om støtte for 2025 på 1.019.000 kr. fra Fonden for Økologisk Landbrug har muliggjort en fase 2 af projektet "Bæredygtig Velsmag i Kerteminde kommune". Projektet udvides med en styregruppe for øget implementering samt fastholdelse af mål og retning.
- Bæredygtighedsrådet planlægger at fortsætte med videreudvikling af ideer og initiativer i strategiplægget 'Den Bæredygtige Have ved Havet'. Blandt andet i dialog med lokale jordbrugere og den nye Havneudviklingsforening og Kerteminde kommune. Initiativerne skal ses som en videreudvikling af de ideer og input som blev genereret på inspirationsmødet januar 2024 om bæredygtigt iværksætteri på fødevareområdet.

[Link til klimaplanens indsats B3 Klimavenlige fødevarer og madvaner](#)

B4 Bæredygtig lokal udvikling

Fremdrift: **God**

- Der har i løbet af året været arbejdet på flere fronter med afsæt i handlingerne i Landsbypolitikken, der blandt andet inkluderer forhold omkring natur, klima, mobilitet og energi i landsbyer.
- Kerteminde Kommune holdt i samarbejde med Landsbyrådet i februar 2024 en temaaften om forundersøgelsen for lokalvarmeløsninger uden for fjernvarmeområder og om muligheden for etablering af energifællesskaber. Dette har dog foreløbig ikke udmøntet sig i potentielle projekter.
- Landsbyrådet har været initiativtagere i forbindelse med blafferstoppesteder i kommunen, og var i 2024 meget aktive i forbindelse med udrulning, workshops m.v., for at bidrage med vinkler på placering og udbredelse af kendskabet til samkørsel ved at blaffe.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Fortsat understøtte Landsbyrådet i forhold til opdaterede handlinger for 2025 i Landsbypolitikken, der bl.a. indeholder mange temaer med relation til klima og bæredygtig udvikling.
- Dialog med Bæredygtighedsrådet omkring Landsbyrådets erfaringer med Bæredygtige Lokale Udviklingsprocesser.

[Link til klimaplanens indsats B4 Bæredygtig lokal udvikling](#)

B5 Cirkulær økonomi og minimering af affald

Fremdrift: **Moderat**

- Kerteminde kommune (Plan- og Teknikudvalg) har januar 2024 tilsluttet sig handlingserklæringer, der har til hensigt at understøtte øget genbrug af beton og udvikling af nye forretningsmodeller for flow af genbrugsmaterialer i bygge- og renoveringsprojekter. Bag handlingserklæringerne står WE BUILD DENMARK og GATE21.
- Kerteminde Forsyning har igangsat et arbejde, der skal belyse muligheden for genbrug af byggematerialer fra mindre renoveringsprojekter hos private borgere. Konkret tænkes der at etablere bytteområder til brugte byggematerialer på Langeskov og Kerteminde genbrugsplads.
- Der arbejdes videre med 2 spor fra workshop omhandlende et klimaneutralt Fyn uden affald i 2040. "Håndtering af bygge- og anlægsaffald" og "Håndtering af husholdningsaffald og husholdningslignende affald". Begge spor udpegede initiativer, som der skal arbejdes videre med for opnå mere og bedre genanvendelse af affaldet i 2030 samt et affaldsfrit Fyn i 2040.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Udmøntning af handlingserklæring om øget genbrug af beton og forretningsmodeller for genbrugsmaterialer i bygge- og renoveringsprojekter.
- Arbejde videre med Kerteminde Forsynings initiativ vedr. muligheder for at etablere bytteområder til brugte byggematerialer.
- Fortsat arbejde med at nedbringe de høje affaldsmængde, som produceres i kommunen samt at påvirke borgere og virksomheder til at forebygge affaldsproduktion, herunder følge hvilke muligheder der opstår for deltage i forebyggelsestiltag fra national og lokal side.
- Arbejde med de 2 spor fra workshop vedr. Klimaneutralt Fyn uden affald (Håndtering af bygge og anlægsaffald og Håndtering husholdningsaffald og husholdningslignende affald).

[Link til klimaplanens indsats B5 Cirkulær økonomi og minimering af affald](#)

B6 Bæredygtig turisme

Fremdrift: God

- I forlængelse af 2023 har Erhverv & Turisme i Kerteminde også i 2024 haft fokus på udvikling af bæredygtig turisme i kommunen. I 2024 fik indsatsen yderligere en dimension, da mange større virksomheder er begyndt at arbejde med ESG regnskaber. Mange overnatningssteder er leverandører til produktionsvirksomheder og efterspørgslen efter ESG regnskaber forplanter sig derfor også til turismeerhvervet. Erfaringen blandt turismevirksomhederne er fortsat, at området kan være vanskeligt at navigere i.
- 2024 blev året hvor vi genoptog "Turismedagen" med titlen "Bæredygtig Turisme". Via oplæg under den overskrift blev emner som "Madspild", "Outdooroplevelser", "Ansvarlig adfærd og Nudging med kunstig intelligens" og meget andet drøftet med det lokale turismeerhverv.
- Under Hike Fyn & i samarbejde med Kerteminde Kommune blev "tippen" i Syberglund færdig og tværfaglig/kulturformidling omkring området blev koblet på.
- Decentrale turistbureauer blev yderligere udviklet, og henover højsæsonen kunne destinationens besøgende igen få personlig betjening vha. samarbejde mellem Erhverv & Turisme i Kerteminde, Turismens Venner og Farvergården.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- I løbet af 2025 afvikles flere tiltag inden for bæredygtighed og turisme, blandt andet påtænkes en videreførelse af Turismedagen (emne fastsættes senere på året).
- Der lanceres et nyt turismenetværk i kommunen/ad hoc turisme samarbejder.
- Udarbejdelse af rammer og vilkår som også mindre erhvervsdrivende kan se sig i, når det kommer til sikringen af en bæredygtig profil hos turisterhvervet (afventer nationale rammer).
- Kobling mellem turismevirksomheder og Erhvervshus Fyn med fokus på en bæredygtig profil hos virksomhederne.
- I samarbejde med relevante, fynske aktører arbejdes på tilblivelsen af et digitalt vandrepas og et fynsk cykelnet.
- Erhverv & Turisme i Kerteminde ønsker at afvikle en "klimadag" i Kerteminde – målrettet erhvervslivet i bred forstand.
- Autocampersegmentet og udarbejdelse af en strategi i tæt samarbejde med campingerhvervet og Kerteminde Kommune vil være i fokus i 2025 – her vil bæredygtighed også være i højsædet.

[Link til klimaplanens indsats B6 Bæredygtig turisme](#)

10. Klimatilpasning

T1 Klimasikring af Kerteminde By

Fremdrift: **Lav** (men i indledende proces)

Indsatsen omfatter Kerteminde by, men også de mindre byer i forbindelse med Kerteminde fjord.

- Klima- og Bæredygtighedsudvalget har besluttet at der udarbejdes en procesplan for klimasikring af Kerteminde by. Procesplanen skal blandt andet forholde sig til de erfaringer, som blev gjort med det tidligere klimasikringsprojekt ('sluseprojektet'), hvilket der foreligger en evaluering af. Der har i sidste del af 2024 været afholdt 3 workshops i forbindelse med procesplanen, med deltagelse af en arbejdsgruppe samt ekstern rådgiver.
- I forbindelse med projektet "Når stormfloden rammer" blev Kerteminde, Kalundborg og Nakskov brugt som eksempelbyer i forhold til forventede hyppigheder og virkninger af fremtidige stormfloder. Projektet affødte stor lokal og national omtale og debat.
- Kerteminde kommune har haft besøg af folketingspolitikere for at fremvise lokale forhold og gøre opmærksom på vigtigheden af, at de økonomiske rammebetingelser for klimasikring i kommuner som Kerteminde forbedres.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- På baggrund af afholdte workshops omkring procesplan for klimasikring af Kerteminde by, skal et udkast til procesplanen skrives færdig i første del af 2025, og dernæst politisk behandles.
- Der søges prioriteret et temamøde for Byrådet på baggrund af udkastet til procesplanen – gerne med ekstern deltagelse.
- Der skal foretages politiske og ledelsesmæssige afklaringer omkring tidsperspektiver, intern organisering / ressourcer samt økonomiske prioriteringer.

[Link til klimaplanens indsats T1 Klimasikring af Kerteminde By](#)

T2 Klimasikring af Fynshovedvej

Fremdrift: **Moderat**

- En del af Fynshovedvej er i stor risiko for oversvømmelse og generel stigende havvandstand. Stormfloden d. 22. december 2023 bekræftede dette, da vejen var oversvømmet.
- De eksisterende diger, der beskytter Fynshovedvej belastes og eroderes, når stormvejret slår ind på digerne. På sigt kan det have betydning for beskyttelsen af Fynshovedvej.
- Der er udarbejdet 2 action card til stormflods-beredskabsplanen, afhængig af varslinger. Det ene action Card præciserer skiltning v. vand på vejen, det andet lukning af vejen, når vandstanden er 160 cm. over daglig vande.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Der lægges en sag op for Klima- og Bæredygtighedsudvalget med henblik på en beslutning om der skal igangsættes en forundersøgelse af mulighederne for at klimasikre Fynshovedvejen.

[Link til klimaplanens indsats T2 Klimasikring af Fynshovedvej](#)

T3 Marslev, vandhåndtering

Fremdrift: **Moderat**

- Grøn strukturplan for Marslev er vedtaget. Der beskrives naturbaserede løsninger, samt muligheder for åbning af rørlagte vandløb, der ud over klimasikring også bidrager til rekreative værdier i området.
- Klima- og Bæredygtighedsudvalget har udmøntet midler til at få foretaget forundersøgelse og robusthedsanalyse vedr. åbning af rørlagte vandløb og ådal for Marslev.
- Dialog med Odense Kommune omkring vandhåndteringen i området i og omkring Marslev.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Udarbejdelse af lokalplaner samt miljøkonsekvensvurdering for området (pågår).
- Færdiggøre robusthedsanalyse og forundersøgelse vedr. åbning af rørlagte vandløb Marslev.
- Viderebearbejdning samt eventuel udmøntning af løsningerne vedr. vandhåndteringen i hele Marslev.

[Link til klimaplanens indsats T3 Marslev, vandhåndtering](#)

T4 Sybergland, forbedret klimasikring

Fremdrift: **Moderat**

- Der har været dialog med rådgivningsfirmaer, med henblik på en vurdering af ekstrem-nedbørshændelsen den 8. juli 2021, hvor der kom 200 mm regn på 6 timer. Hændelsen betragtes herudfra som "meget sjælden" (svarende til 1000 års hændelse). Normalt (herunder iht. Kerteminde kommunes klimatilpasningsplan) sikres kun svarende til en 100 års hændelse.
- Der har endvidere været dialog med Kerteminde Forsyning i forhold til løsninger vedr. pumpestation for fællesvand nord for søen, regnvandsbassin ved cricketbanen og oversvømmelse ved Kongshøj alle.
- Vandstanden i søen sænkes til kote –20 cm om vinteren for at sikre så stor bufferzone som muligt. Om foråret hæves vandstanden til kote 0 inden Great Northern starter vanding af golfbanen. Dette afgøres i en eksisterende vandløbssag i 2025.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- På baggrund af rådgivervurderingerne skal det ved næste opdatering af klimatilpasningsplanen vurderes om Sybergland ikke længere skal være blandt prioritet 1 områderne i klimatilpasningsplanen.
- Vandløbssagen vedrørende ændring af vandstanden i Sybergsøen videreføres og forventes afsluttet i 2025.

[Link til klimaplanens indsats T4 Sybergland, forbedret klimasikring](#)

T5 Fremtidige hede­bølger og tørke

Fremdrift: **Ingen**

Temperaturniveauerne som følge af klimaforandringerne stiger mere i Danmark end globalt set – og med dette følger øget risiko for forekomst af hede­bølger og tørke.

Dette rummer potentialer og handlemuligheder i forhold til kommunens planlægning og disponeringer.

- Indsatsen er ikke i gang. Det skyldes at der indtil nu ikke har kunnet allokeres ressourcer hertil – og at vandproblematikker pt. er prioriteret højere.

Oplæg til hovedaktiviteter 2025

- Indsatsen foreslås udskudt og taget op i 2026.

[Link til klimaplanens indsats T5 Fremtidige hede­bølger og tørke](#)

Find Kerteminde Kommunes klimahandleplan [via dette link](#)

